

Komisja Kontroli Budżetowej

2015/2284(INI)

28.4.2016

OPINIA

Komisji Kontroli Budżetowej

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie działalności, oddziaływania i wartości dodanej Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2007–2014
(2015/2284(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Marco Valli

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kontroli Budżetowej zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1927/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji („rozporządzenie w sprawie EFG”)¹,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1309/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2014–2020) i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1927/2006 („nowe rozporządzenie w sprawie EFG”)²,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z działalności Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2013 i 2014 z dnia 22 lipca 2015 r. (COM(2015)0355),
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2013 dotyczące Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji oraz odpowiedzi Komisji³ („sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego”),
- A. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) został stworzony w celu udzielania wsparcia pracownikom zwalnianym w wyniku istotnych zmian strukturalnych w światowym handlu;
- B. mając na uwadze, że w art. 19 rozporządzenia (WE) nr 1309/2013 zobowiązano Komisję do przedkładania co dwa lata Parlamentowi i Radzie sprawozdania z działalności EFG z poprzednich dwóch lat w ujęciu ilościowym i jakościowym;
- C. mając na uwadze, że celem EFG jest podejmowanie krótkoterminowych i doraźnych działań w sytuacjach nadzwyczajnych, w przeciwieństwie do Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), który także wspiera zwolnionych pracowników, ale którego celem jest podejmowanie działań w związku z długoterminowymi zaburzeniami równowagi strukturalnej, głównie poprzez programy uczenia się przez całe życie;
1. odnotowuje, że łączna kwota wsparcia zatwierdzonego w ramach EFG w okresie od złożenia pierwszego wniosku do września 2015 r. wyniosła około 545 mln EUR z budżetu Unii oraz około 390 mln EUR z budżetów państw członkowskich, a liczba zatwierdzonych wniosków złożonych przez państwa członkowskie wyniosła 139;
 2. uważa, że należy energiczniej propagować korzystanie z EFG, aby zapobiegać procesom delokalizacji i stawiać im czoła, a także aby łagodzić kryzysy sektorowe spowodowane wahaniami cen i popytu na świecie;

¹ Dz.U. L 406 z 30.12.2006, s. 1.

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 855.

³ Dz.U. C 182 z 27.6.2013, s. 3.

3. przyjmuje do wiadomości, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału Obrachunkowego niemal wszyscy kwalifikujący się pracownicy mogli skorzystać ze spersonalizowanych środków EFG; stwierdza, że usługi oferowane potencjalnym beneficjentom były zasadniczo dopasowane do ich potrzeb i w związku z tym miały dużą szansę powodzenia; odnotowuje ponadto, że wsparcie z EFG było zasadniczo dobrze skoordynowane z EFS i krajowymi instrumentami rynku pracy w taki sposób, że istniejące środki były uzupełniane dodatkowymi środkami w ramach EFG, które miały na celu zaspokojenie konkretnych potrzeb pracowników;
4. wzywa Komisję do zadbania o to, by z EFG zaspokajane były także specyficzne potrzeby osób samozatrudnionych; podkreśla, że delokalizacja, a także inne zjawiska związane z globalizacją, takie jak tzw. gospodarka społecznościowa i robotyka, wywierają wpływ na ważne sektory gospodarki europejskiej, w których jest coraz więcej osób zatrudnionych na własny rachunek;
5. zwraca uwagę, że w niektórych przypadkach zwolnieni pracownicy, którzy byli zatrudnieni u dostawców przedsiębiorstwa będącego przedmiotem wniosku, nie zostali objęci wsparciem z EFG; przyjmuje wyjaśnienie Komisji, że zwolnieni pracownicy dostawców niższego szczebla nigdy nie byli umyślnie wykluczani, gdyż Komisja wraz z państwami członkowskimi starają się osiągnąć rozsądną równowagę między jak największym zasięgiem stosowanych środków a czasem koniecznym do przygotowania i złożenia wniosku; zauważa, że Komisja powinna w większym stopniu precyzować, w których sektorach pracownicy mieli szansę znaleźć zatrudnienie i czy oferta szkoleniowa uwzględniała perspektywy rozwoju gospodarczego i potrzeby rynku pracy w regionach dotkniętych zwolnieniami;
6. wzywa Komisję do obniżenia progu kwalifikowalności w ramach EFG, który wynosi obecnie 500 zwolnień (100 w przypadku przedsiębiorstw średniej wielkości i 50 w przypadku małych), aby zadbać o to, by pomoc docierała do pracowników zatrudnionych w MŚP, które na ogół najbardziej odczuwają skutki globalizacji;
7. zauważa, że choć zadaniem EFS nie jest reagowanie w nieprzewidywalnych sytuacjach, to wszystkie ze środków stosowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie EFG mogą być także stosowane w ramach EFS; zauważa, że głównymi przyczynami skłonności państw członkowskich do stosowania środków w ramach EFS zamiast EFG są: wyższy stopień współfinansowania i szybsze wdrażanie w przypadku EFS, brak płatności zaliczkowych, długa procedura zatwierdzania wniosków oraz bardziej restrykcyjne warunki w przypadku EFG;
8. zauważa, że w wielu przypadkach państwa członkowskie zmagają się z dodatkowymi trudnościami przy dostarczaniu dowodów na zgodność zwolnień grupowych z kryteriami interwencji EFG, przy czym procedura ta staje się jeszcze bardziej skomplikowana, gdy zwolnienia dotyczą szeregu MŚP; wzywa zatem Komisję do zajęcia się wspomnianymi utrudnieniami, aby zwolnieni pracownicy mogli korzystać ze sprawnie działającego EFG;
9. stwierdza, że na jakość i dostępność danych dotyczących ponownego zatrudnienia negatywny wpływ miał szereg różnorodnych czynników; podkreśla, że państwa członkowskie zasadniczo nie określały celów ilościowych w zakresie ponownego zatrudnienia, a w niektórych przypadkach publiczne lub prywatne służby zatrudnienia przy zbieraniu danych na temat ponownego zatrudnienia nie stosowały w sposób

systematyczny rozróżnienia między EFG, EFS i innymi środkami krajowymi; zwraca się do Komisji o coroczne przedstawianie pełnej oceny wyników osiągniętych w ramach każdej z interwencji EFG oraz o przekazywanie danych dotyczących wniosków o wsparcie z EFG odrzuconych na poziomie Komisji oraz powodów odrzucenia tych wniosków;

10. podkreśla fakt, że organy państw członkowskich nie były zobowiązane do rozróżnienia między aktywnymi instrumentami rynku pracy, takimi jak szkolenia i pomoc w zakresie samozatrudnienia, a wsparciem dochodu pracowników otrzymujących wynagrodzenie; odnotowuje ponadto brak konkretnych informacji, które by to umożliwiały, w trosce o wsparcie pomiaru oddziaływania EFG i zidentyfikowania projektów współfinansowanych przez EFS, które faktycznie mogłyby spełnić kryteria interwencyjne EFG; wzywa Komisję do zbadania tej kwestii i przedstawienia sprawozdania na temat liczby i zakresu projektów EFS spełniających kryteria interwencji EFG;
11. stwierdza, że Komisja usprawniła bazę danych EFG zawierającą dane ilościowe na temat przypadków wsparcia z EFG do celów statystycznych, co ułatwiło państwom członkowskim składanie wniosków, a Komisji analizowanie i porównywanie danych dotyczących przypadków wsparcia z EFG; odnotowuje ponadto, że Komisja włączyła EFG do wspólnego systemu dzielonego zarządzania funduszami, co powinno skutkować większą liczbą prawidłowych i kompletnych wniosków oraz dalszym skróceniem czasu koniecznego do przyjęcia przez Parlament i Radę wniosku złożonego przez państwo członkowskie; zauważa, że w trosce o przejrzystość i demokratyczną rozliczalność Komisja powinna była zapewnić publiczny dostęp do wszystkich dokumentów związanych z przypadkami wsparcia z EFG;
12. zauważa, że we wnioskach o wsparcie z EFG brakuje dokładnych informacji o przedsiębiorstwach, których pracownicy byli beneficjentami środków w ramach EFG; wzywa Komisję do przedstawiania bardziej szczegółowych danych oraz do oszacowania, czy zamknięcie przedsiębiorstwa lub zwolnienia są wynikiem przeniesienia produkcji przez przedsiębiorstwo poza UE lub do państw UE stosujących agresywne polityki podatkowe w celu przyciągnięcia inwestycji; zwraca się do Komisji, aby rozważyła wprowadzenie instrumentu, który zobowiązywałby przedsiębiorstwa przenoszące produkcję poza UE do finansowego wkładu w działania na rzecz ponownego zatrudnienia zwolnionych pracowników;
13. uważa, że EFG powinien móc wносить swój wkład finansowy na tyle szybko, by zmaksymalizować swoje oddziaływanie i umożliwić zwolnionym pracownikom skorzystanie z finansowanych środków możliwie jak najszybciej po utracie pracy; zwraca uwagę na fakt, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału Obrachunkowego średni czas trwania procedury zatwierdzenia w ramach EFG wynosi 41 tygodni; przyjmuje do wiadomości, że Komisja usiłuje w miarę możliwości zminimalizować opóźnienia; zauważa ponadto, że zgodnie z obowiązującymi przepisami niektóre elementy procedury nie mogą zostać skrócone; wzywa Komisję do zdania sprawy, czy zmiany we wnioskach i formularzach elektronicznych pomogły skrócić procedurę wnioskowania o wsparcie z EFG;
14. przyjmuje do wiadomości stwierdzenie Komisji, że rozporządzenie w sprawie EFG nie zawiera celów ilościowych w zakresie ponownego zatrudnienia oraz że poszczególne

środki EFG mogą być oceniane wedle innych kryteriów; podkreśla, że trudno jest jednoznacznie ocenić powodzenie stosowania instrumentu i jego rzeczywisty wkład jako jednego instrumentu służącego ponownemu zatrudnieniu pracowników; podkreśla, że skoordynowany pakiet spersonalizowanych usług współfinansowanych przez EFG powinien być równoważony innymi działaniami, dla których powinien on być uzupełnieniem, tak aby zapewnić „unijną wartość dodaną” w postaci wyraźnych i widocznych korzyści dla Unii i jej obywateli;

15. przypomina, że wkłady finansowe z EFG powinny być ukierunkowane przede wszystkim na aktywne instrumenty rynku pracy mające na celu szybkie i trwałe ponowne zatrudnienie beneficjentów, albo w obrębie ich pierwotnego sektora działalności, albo poza nim; zauważa, że środki mające na celu wsparcie dochodu pracowników zostały zidentyfikowane we wszystkich zbadanych przypadkach wspomnianych w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego, przy czym we wszystkich przypadkach wsparcia z EFG środki te stanowiły 33 % wszystkich zrefundowanych kosztów; zwraca uwagę, że w nowym rozporządzeniu w sprawie EFG limit kosztów dla ograniczonych czasowo środków specjalnych, takich jak dodatki na poszukiwanie pracy i skierowane do pracodawców zachęty do zatrudniania, ustalono na 35 % łącznych kosztów skoordynowanego pakietu oraz że działania wspierane z EFG nie mają na celu zastąpienia pasywnych środków ochrony socjalnej zapewnianych przez państwa członkowskie w ramach systemów krajowych.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	20.4.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 0 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Verónica Lope Fontagné, Dan Nica, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Bart Staes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Richard Ashworth, Caterina Chinnici, Cătălin Sorin Ivan, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Marian-Jean Marinescu, Markus Pieper, Julia Pitera, Miroslav Poche, Patricija Šulin
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Georg Mayer